

ਮੁਕੱਦਮੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (1) ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ; (2) ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; (3) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; ਅਤੇ (4) ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਸਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ, ਜੇ. —ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਅਪੀਲੀ ਅਪਰਾਧੀ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ।- ਜਵਾਬਦਾਰ।

1974 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1185

ਫਰਵਰੀ 21, 1978

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਕੋਡ (1860 ਦਾ XLV) — ਧਾਰਾ 320(7), ਅਤੇ 326 — ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਐਕਟ (1958 ਦਾ XX) — ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਅਤੇ (2) — 'ਫ੍ਰੈਕਚਰ' — ਦਾ ਮਤਲਬ — 'ਖੋਪੜੀ I ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਵਾਲਟ - ਕੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਹੈ - ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ - ਕੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ -

(3) A.I.R. 1975 S.C. 1977.

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ - ਦੋਸ਼ੀ - ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ - ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 4(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ - ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ 1860 ਵਿੱਚ 'ਫ੍ਰੈਕਚਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਹੱਡੀ ਦੇ ਕੱਟਣ ਜਾਂ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਟ ਜਾਂ ਦਰਾੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਸਿਰਫ ਸਤਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਕੀ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਨ। ਇਸਲਈ, ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਵਾਲਟ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

(ਧਾਰਾ 7, 8 ਅਤੇ 9)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਆਫ ਔਫੈਂਡਰਜ਼ ਐਕਟ 1958 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪ੍ਰੋ ਬੈਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ।

-. i (ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11)

17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1974 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ।

ਦੋਸ਼:- ਧਾਰਾ 324, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ

ਆਰਡਰ:- ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2000 (ਰੁਪਏ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ), ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਸਮਾਨ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ, 0 ਤੋਂ 0 ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ e ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ n. ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬੰਧਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਈਐਚ ਬੈਨਰਜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ;- ਏਜੀ ਪੰਜਾਬ ਲਈ।

ਆਰਪੀ ਜੱਗਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ।

ਦਿਆਲੀ ਰਾਮ ਪੁਰੀ, ਪੀ ਕੇ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ; ਐਡਵੋਕੇਟ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

State of Punjab v. Naib Singh (B. S. Dhillon, J.)

ਨਿਰਣਾ

ਬੀਐਸ ਵਿਲੋ ਜੇ.

(1) ਰਾਹੀਂ, ਸਿੱਖ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਕਤਸਰ ਦੁਆਰਾ, ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਂਡ ਵਿੱਚ 2,000, ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਬਾਂਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ (1) ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਆਫ ਐਂਟੀਡਰਜ਼ ਐਕਟ, 1958, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1974 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਐਕਟ ਦੀ 4(1) ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਪਣੀ ਮੱਝ ਵੱਟੂ ਨਾਬਾਲਗ ਕੋਲ ਲੈ ਗਿਆ, ਮੱਝਾਂ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਲਈ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਗੰਡਾਸਾ ਲੈ ਕੇ ਉਥੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਲੈ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਉਟਲੈਟ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਨੇ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੁਰਾ-ਭਲਾ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਪਾਸਿਓਂ ਇਕ ਗੰਡਾਸੇ ਦਾ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਗਵਾਹ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ।

(3) ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਟਰਾਲੀ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਮੁਕਤਸਰ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਐਸ ਕੇ ਸਲੂਜਾ (ਪੀ ਡਬਲਯੂ 1) ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਥਾਣਾ ਸਦਰ, ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਐਗਜ਼ਿਟ ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. 1973 ਸ਼ਾਮ ਕਰੀਬ 4.15 ਵਜੇ

(4) ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਸਲੂਜਾ (ਪੀਡਬਲਯੂ 1) ਨੇ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.10 ਵਜੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸੱਟ ਪਾਈ: -

1. ਇੱਕ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਜ਼ਖਮ 4 ਸੈ.ਮੀ. xj cm. ਮੱਧ ਲਾਈਨ 8 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ 'ਤੇ ਸਿਰ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ

ਡੂੰਘੀ ਹੱਡੀ। ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਤੋਂ 15 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ, ਖੱਬੇ ਪਿੱਠੇ ਦੇ ਉੱਪਰ।

ਇਸ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸੱਟ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਤੋਂ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਤੱਕ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਨਡੋਰ ਮਰੀਜ਼ ਰਹੇ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਵਤਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਡਾ: ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ (ਸੀਡਬਲਯੂ 1), ਰੇਡੀਓਲੋਜਿਸਟ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਐਕਸ-ਰੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ, (ਸੀਡਬਲਯੂ 1) ਨੇ 16 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਲਈ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਵਾਲਟ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਪਾਇਆ, ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ CW 1/A ਅਤੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਫਿਲਮਾਂ CW 1/B ਅਤੇ C. ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਟੇਬਲ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਕੱਟ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਕੱਟ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਿਆ।

(5) ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 3), ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 4) ਅਤੇ ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ. ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ (ਪ. 5) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਅਲੀਬੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ ਡਬਲਯੂ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਗੱਦ ਦੇ ਕੱਟਣ ਦਾ ਕੇਸ ਕਾਫੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸੰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਮਾਰੀ, ਜ਼ਖਮੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਨੂੰ ਡਾ. ਸਲੂਜਾ ਨੇ ਸਾਧਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਡਾ. ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਅਤੇ ਕੈਮੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਐਕਸ-ਰੇ ਉਪਕਰਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਪੜੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਤਾਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਮੰਨਣਯੋਗ ਜਾਪਿਆ। ਵਿਦਿਅਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਮੁਕਤਸਰ ਤੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀਤਿਆ ਸੀ।

ਅਤੇ 16 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੀ ਐਕਸ-ਰੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ # ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ^

(6) ਅਸੀਂ ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਸਲੂਜਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਅਤੇ ਡਾ. ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ (ਸੀਡਬਲਯੂ 1) ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਪੜੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਤਾਰ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾ. ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ., ਨੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਖੋਪੜੀ ਦੇ

State of Punjab v. Naib Singh (B. S. Dhillon, J.)

ਐਕਸ-ਰੇ ਨੇ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਵਾਲਟ ਤੋਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/A ਹੈ। ਇਹ ਰਾਏ ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਸਲੂਜਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਫਿਲਮ ਅਤੇ ਐਕਸ-ਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਐਸ.ਐਚ.ਓ., ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਮੁਕਤਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ CW 1/A ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: -

“CQ ਡਾ. ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਦੀ ਐਕਸ-ਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਵਾਲਟ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਕਿਸ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਧਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ, ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ :-

"ਏ. ਮੋਦੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ, 1967 ਐਡੀਸ਼ਨ, ਚੈਪਟਰ AI, ਪੰਨਾ 242 'ਤੇ, ਹੱਡੀ ਦੇ ਕੱਟਣ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਹੱਡੀ ਦਾ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਟ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਸੀ। ਰਾਏ, ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਸੱਟ ਸੀ।

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਹੱਡੀ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਡਾ. ਸਲੂਜਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸੱਟ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਮੋਦੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ, 1967 ਐਡੀਸ਼ਨ, ਚੈਪਟਰ AI, ਪੰਨਾ 242 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੱਟ ਸਧਾਰਨ ਸੀ। . ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਮਾਹਿਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਡਾ. ਗੋਇਲ ਸੀ ਡਬਲਯੂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹਨ। ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਵਾਲਟ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਿਰੀਖਣ

State of P ' unjab v. Naib Singh (B. S. Dhillon, J.)

ਖੋਪੜੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡੈੱਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਦੀ ਛਾਪ ਦਾ ਰੰਗ ਚਿੱਟਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਤੱਥ ਹੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੰਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਐਕਸ-ਰੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਪੜੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਤਾਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। , ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਵੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਸਲੂਜਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਡਾ. ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ: ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੱਟ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਮੰਨਿਆ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਅਧੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਤਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਿ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੂੰ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਫਰੀਦੀਕੋਟ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੀ ਐਕਸਰੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਖੋਪੜੀ ਦੇ ਵਾਲਟ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਐਸ.ਕੇ. ਸਲੂਜਾ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੱਟ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ, ਪਰ ਐਕਸ-ਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਕੱਟ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅੰਸ਼ਕ ਕੱਟ ਦੀ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੀ ਧਾਰਾ 324 ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਬਣਦਾ ਹੈ? ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੱਡੀ ਜਾਂ ਦੰਦ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਜਾਂ ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ' ਹੱਡੀ ਕੱਟਣ ਜਾਂ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਟ ਜਾਂ ਦਰਾੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 320 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਹੋਨ ਲਾਈ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, (1) ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , (1) ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ: -

“ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੱਡੀ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਾਂ ਇਹ ਦਰਾੜ ਬਾਹਰੀ ਤੋਂ ਅੰਦਰਲੀ ਸਤਹ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੱਡੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਵਿਸਥਾਪਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹੱਡੀ ਦੇ ਕੱਟਣ ਜਾਂ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਟਣਾ ਜਾਂ ਫਿਸ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 320 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ੍ਰੈਕਚਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ; ਹੱਡੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੀਨ ਦੀ ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ ਸਤਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਨ।”

(8f) ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਗੰਭੀਰ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ.ਐਸ.ਕੇ.ਸਲੂਜਾ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., ਸੱਟ ਸਧਾਰਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ 1967 ਐਡੀਸ਼ਨ, ਚੈਪਟਰ ਏਆਈ, ਪੰਨਾ 242 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਮੋਦੀ ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ ਮੁਟਕਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, (2) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। . ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰੀ ਲਾਈ ਦੇ ਕੇਸਫੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

(1) A.I.R. 1970 S.C. 1969.

ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਵਰ-ਰੋਲਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਤਕਧਾਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੌਖ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਸੀ।

(9) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਦਲਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(10) ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਭਾਰਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਪੀਨਲ ਕੋਡ, ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੇ ਬਿਨਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਪ-ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ (2), ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“4(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਹੋਵੇ। ”

(11) ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ,

ਵਰਤ ਕੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ sub-section (1) of ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਗੋਆ ਹਾਈ ਨੇਕ ਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ This view of onrs
ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੀ. ਸ਼ੇਤ ਗੋਵੇਨਕਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (3)। Court in State v.

(12) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(13) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਾਲ 1973 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੱਗੇ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਟੀ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਪੀਲੀ ਅਪਰਾਧੀ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਅਤੇ ਡੀ.ਬੀ.ਲਾਲ ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

(3) A.I.R. 1970 Goa Daman and Diu 49.

State of Punjab v. Piara Singh

(D. B. UI, J.)

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ,- ਜਵਾਬਦਾਰ।

1974 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1482

ਫਰਵਰੀ 21, 1978

ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1974 ਦਾ 2)— ਧਾਰਾ 156(1) ਅਤੇ (2) — ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ (1914 ਦਾ 1)— ਧਾਰਾ 161(f)¹ — ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ—ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ —ਧਾਰਾ 156(2)- ਕੀ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(3) A.I.R. 1970 Goa Daman and Diu 49.